

Sote-johdajakokous

Muistio 1/2018

Aika: Perjantai 19.1.2018, 12.00–14.03

Paikka: Turun kaupungintalo (Aurakatu 2), kokoustila Lindblom

Osallistujat: Turun kaupunki	Toimialajohtaja Riitta Liuksa, pj. (asiat 1-9)
Auran kunta	Sosiaalijohtaja Sirpa Kunnas
Kaarinan kaupunki	Sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Anna Arola-Järvi
Kemiönsaaren kunta	Peruspalvelujohtaja Maria Wallin
Kosken Tl kunta	Sosiaalijohtaja Laura Willman-Kitola
Kustavin kunta	Sosiaalijohtaja Marika Lehtinen
Kärkulla samkommun	Kuntayhtymäjohtaja Sofia Ulfstedt
Laitilan kaupunki	Sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Jussi Mattila
Liedon kunta	Toimialajohtaja Tarja Miikkulainen
Loimaan kaupunki	Sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Jaakko Kaunisto
Marttilan kunta	Sosiaalipalvelujohtaja Maria Vesala
Perusturvaky Akseli	Kuntayhtymän johtaja Marika Polso
Naantalın kaupunki	Perusturvajohtaja Iiro Pöyhönen
Oripään kunta	Sosiaalijohtaja Kati Rekola
Paimion kaupunki	Sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Eeva-Sirkku Pöyhönen
Paraisten kaupunki	Sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Paula Sundqvist
Pyhärannan kunta	Arjentuennäkö Annu Kuusijärvi
Pöytyän kunta	Perusturvajohtaja Anneli Lehtimäki
Raision kaupunki	Sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Juha Sandberg
Salon kaupunki	Apulaiskaupunginjohtaja Jari Niemelä
Sauvon kunta	Sosiaalijohtaja Leena Pesu
Someron kaupunki	Perusturvajohtaja Taru Nordlund
Taivassalon kunta	Kunnanjohtaja Vesa Rantala
Uudenkaupungin kaupunki	Sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Sari Rantanen
Lounais-Suomen AVI	Johtaja Pirkko Pakkala
Varsinais-Suomen erityishp.	Kuntayhtymän johtaja Seija Aaltonen
Varsinais-Suomen shp.	Vt. johtajaylilääkäri Petri Virolainen (asiat 1-9)
Vehmaan kunta	Peruspalvelujohtaja Raija Ketonen
Varsinais-Suomen liitto	Muutosjohtaja Laura Leppänen
Turun kaupunki	Suunnittelukoordinaattori Pasi Oksanen, siht.
Turun kaupunki	Muutosjohtaja Antti Parpo, esittelijä (pj asiat 9-12)
Kutsuttuina:	
Sairaanhoidopiiri	Hallintojohtaja Jari-Pekka Tuominen (asiat 1-9)
	Tietohallintojohtaja Yrjö Koivusalo
Varsinais-Suomen liitto	Tietohallintojohtaja Tapio Järvenpää (asiat 1-9)
	Erikoissuunnittelija Mikko Pakarinen

Käsitellyt asiat

1. Kokouksen avaus

Esittely:

Puheenjohtaja avaa kokouksen

Linjaus:

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Edellisen kokouksen muistio

Esittely:

ks. liite 1

Sote-muutosjohtajan esitys:

Hyväksytään edellisen kokouksen muistio

Linjaus:

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Sote- ja maakuntaudistuksen tilannekatsaus

Esittely:

Muutosjohtaja Parpo käy läpi sote-uudistuksen valmistelutilanteen

Sote-muutosjohtajan esitys:

Merkitään tiedoksi.

Linjaus:

Merkittiin muutosjohtajan antama tilannekatsaus tiedoksi.

4. Lähetekeskustelu sote-palvelujen maakunnallisesta organisaatiosta

Esittely:

Sote- ja maku-uudistuksen neljästä työryhmästä

1. järjestämisen työryhmä,
2. sairaalapalvelut työryhmä,

3. sote-palvelut ja integraatio –työryhmä ja
4. hallintotyöryhmä

oli 10 edustajaa keskustelemassa 12.1.2018 tulevan maakunnallisen sote-palvelujen organisaation rakenteesta. Tilaisuuden tarkoitus oli muodostaa näkemyksiä tulevasta organisaatiosta ja saattaa ne tämän jälkeen lähetekeskusteluun uudistusta ohjaaviin työryhmiin. Linjaukset tulevasta organisaatiosta on saatava nopealla aikataululla, koska muu sote- ja maakuntaudistuksen valmistelu on monelta osin sidottu soten organisaatiomalliin.

Kokouksessa esitellään vaihtoehtoisia malleja sote-organisaation muodostamiseksi.

Sote-muutosjohtajan esitys:

Sote-johtajat antavat oman näkemyksensä, jotka on perusteltua huomioida lopullisessa organisaatiomallin esityksessä.

Linjaus:

Muistion liitteenä 1 on Mikko Pakarisen laatima kooste 12.1.2018 pidetyn työpajan tuloksista.

Todettiin, että asiaan liittyen ei ole vielä tehty linjauksia organisaatorakenteesta tai esim. liikelaitosten lukumäärästä.

Todettiin, että keskustelua organisoinnin lähtökohdista ja periaatteista tullaan jatkaamaan niin, että 12.1.2018 pidetyn työpajan tuloksista keskustellaan johtavien viranhaltijoiden kokouksessa sekä poliittisessa ohjausryhmässä.

Tämän jälkeen pidetään asiasta vielä ainakin kaksi työpajaa. Jatkovalmistelun prosessia suunnitellaan lähipäivinä muutosorganisaatiossa.

5. Yhteistyöalueen valmistelutilanne

Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Pohjanmaan yhteistyöalueen kokous pidettiin 10.1.2018. Saatetaan sote-johtajille tiedoksi yhteistyöalueen valmistelutilanne

Sote-muutosjohtajan esitys:

Merkitään tilannekatsaus tiedoksi.

Linjaus:

Sote-muutosjohtaja Parpo totesi, että yhteistyöalueen kokouksessa oli käsitelty selvitystä mahdollisesta Länsirannikon yliopistosairaalarasta (käsittäen sekä Turun yliopistolaisen keskussairaalan, Satakunnan keskussairaalan sekä Vaasan keskussairaalan). Todettiin, että selvitys toimitetaan sote-johtajakokouksen osallistujille siinä vaiheessa,

kun se on otettu Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin hallituksen esityslistalle. Asiasta käydyssä keskustelussa todettiin, että selvityksen pohjalta ei ainakaan toistaiseksi olla tekemässä konkreettisia etenemisehdotuksia Länsirannikon yliopistosairaalan perustamiseksi.

Selvityksen lisäksi kokouksessa oli keskusteltu yhteistyömahdollisuuksista mm. sääntö- ja ohjekirjoihin, ICT-kehittämiseen sekä työterveyshuoltoon liittyen.

Kokouksessa oli myös päätetty koota yhteistyöalueen kattava työryhmä käsittelemään ”tutkimus-, koulutus ja innovaatiot” -kokonaisuutta. Työryhmän puheenjohtajana toimii Turun yliopiston rehtori Kalervo Väänänen.

Merkittiin valmistelutilanne tiedoksi.

6. Laatu järjestelmät sote-palveluissa

Esittely:

Länsi-Suomen erva-alueella on jo joitakin vuosia pohdittu yhteisen laatu järjestelmän käyttöönottoa. Yhteiseen ratkaisuun ei ole päädytty, sillä Vaasan shp valitsi SHQS-mallin, ja Satasote päätyi viime keväänä valmistelemaan ISO9001 -standardin käyttöönottoa. VSSHP:ssä on ollut käytössä EFQM-laatu standardi, ja viime kevään HE 52/2017 (palvelutuotantolaki) antoi tarvetta vielä terävämmälle otteelle laadunhallintaan.

Palvelutuotantolakiluonnoksen 16 § (Ennakkotarkastuksen korvaava sertifiointi) mukaan sos sairaalassa tai vaativan sosiaali huollon palveluyksikössä on käytössä akkreditoitun sertifiointiorganisaation sertifioima eurooppalaisten tai kansainvälisten standardien mukaisesti riippumattoman toimielimen arvioima sertifioitu laadunhallintajärjestelmä, niin 16 §:n 2 momentissa tarkoitettua ennakkotarkastusta ei tarvitse tehdä. Laadunhallintajärjestelmän tulee sisältää terveydenhuoltolain 8 §:ssä tarkoitettu suunnitelma laadunhallinnasta ja potilasturvallisuuden täytäntöönpanosta tai sosiaali huoltolain 47 §:ssä tarkoitettu omavalvontasuunnitelma.

Edellä tarkoitetuksi sertifioituksi laadunhallintajärjestelmäksi luetaan ainakin sertifioitu sosiaali- ja terveyspalveluiden laatuohjelma (SHQS) sekä sertifioitu ISO 9001 -järjestelmä.

Turunmaan sairaalan henkilöstö- ja kehittämispäällikkö Susanna Frimanilta saadun tiedon mukaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri on jo tehnyt päätöksen ottaa SHQS-laatuohjelma koko sairaanhoitopiirin laajuisesti käyttöön v. 2018 alusta alkaen porrastetusti. Aiemmin SHQS on ollut käytössä Turunmaan sairaalassa sekä Vakka-Suomen sairaalassa. Varsinais-Suomen kunnista ja kuntayhtymistä SHQS on jo käytössä seuraavasti:

- Salo
- Uudenkaupungin yhteistoiminta-alue (Uki, Kustavi, Pyhäranta, Taivassalo, Vehmaa)
- Härkätien yhteistoiminta-alue (Lieto, Koski tl, Marttila)
- Raision yhteistoiminta-alue (Raisio, Rusko) – päätös käyttöönotosta tehty 2017
- Perusturvakuntayhtymä Akseli (Masku, Mynämäki, Nousiainen) – SHQS aloitettu 2012, mutta ei aktiivisesti käytössä

STM:n arviointililäkäri Tuija Ikoselta joulukuussa 2017 saadun tiedon mukaan kansallista koostetta käytössä olevista laatujärjestelmistä tai laatumalleista ei ole olemassa. Ikonen oli esittelemässä laatujärjestelmiä Varsinais-Suomen sote-johtajien kokouksessa 14.3.2017. Tuolloin sote-johtajakokous katsoi, että palvelutuotantotyöryhmän tulee omassa valmistelutyössään huomioida myös laadunhallinnan menettelyt. Em. lisäksi todettiin, että maakunnan tulevista laatujärjestelmistä ei keväällä 2017 pyritty antamaan suosituksia, ja valmistelutyössä seurataan kokonaisuuteen liittyviä kansallisia (mm. palvelutuotannon sertifiointiin liittyviä) linjauksia.

Tämän hetkisen tiedon perusteella voidaan todeta, että SHQS on koko sosiaali- ja terveysalalle soveltuva laatumalli, joka sisältää keskeiset ISO9001-standardin vaatimukset. Olisi mielekästä, jos maakunnan alueella olisi yhteinen laatureferenssimalli käytössä, jolloin alueellisen yhteistyön kehittämiseksi ja potilaspolkujen sujuvoittamiseksi olisi yhteinen raami.

Asiaa on käsitelty 16.1.2018 palvelujen järjestämisen työryhmässä.

Mikko Pakarinen esittelee asiaa.

Sote-muutosjohtajan esitys:

Sote-johtajakokous toteaa SHQS-laatuohjelman voivan toimia pohjana Varsinais-Suomen maakuntatasoiselle sote-palvelutuotannon laatujärjestelmälle.

Linjaus:

Sote-johtajakokous katsoi, että SHQS-laatuohjelma voi toimia pohjana Varsinais-Suomen maakuntatasoiselle sote-palvelutuotannolle. Sote-johtajakokous totesi lisäksi, että tässä vaiheessa kuntien / kuntayhtymien ei tule lähteä valmistelemaan muiden laatujärjestelmien käyttöönottoa.

SHQS-laatuohjelman käyttöönottoa tukemaan päätettiin koota koordinoiva työryhmä, johon valitaan edustajia niistä organisaatioista, joilla on jo kokemusta SHQS-järjestelmän käytöstä. Kokouksessa ehdotettiin ryhmän jäseniksi Susanna Friman (VSSHP), Pirjo Parviainen (Salon), Hanna Nieminen (Uusikaupunki). Ryhmän koollekutsujana toimii Mikko Pakarinen.

7. Sairaanhoidopiirin ja sairaanhoidopiirien yhteisvalmistelu sote-uudistuksessa

Esittely:

Sairaanhoidopiireillä ei ole sote-valmistelua varten mitään kansallista yhteisorganisaatiota, mutta niiden viranhaltijat muodostavat keskenään toimivan verkoston, jossa jaetaan keskeistä informaatiota ja käydään merkityksellistä keskustelua. Länsirannikon erityisvastuualueella toimii erva-johtoryhmä, joka seuraa kuukausittain Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Pohjanmaan sote- ja maakuntavalmistelua. Lisäksi vuoden 2017 alkupuolella kokoonnuttiin pari kertaa ns. yhteistyöalueen työryhmänä orientoituen tulevan yhteistyösopimuksen valmisteluun erva-sairaanhoidopiirien, pelastuslaitosten ja maakuntien edustajien kesken. Tämä ryhmä jatkaa työskentelyään tammikuussa 2018 päivitetyllä kokoonpanolla.

Sairaanhoidopiirien edunvalvontaa sote-uudistuksessa toteutetaan Sairaanhoidopiirien johtajat ry:n kautta, joka on henkilöjäsenistä muodostuva yhdistys. Yhdistys antaa lausuntoja erikoissairaanhoidon, sairaalaorganisaatiota sekä lääketieteellistä tutkimusta ja opetusta koskevista asioista, myös sote- ja maakuntauudistuksesta. Tuorein, valinnanvapauslakiluonnosta koskeva lausunto valmisteltiin yhdistyksen hallituksen toimesta ja julkaistiin 7.12.2017.

Sairaanhoidopiirikuntayhtymien toiminta on lähtöjään maakunnallista ja piirien yhteistyöllä tähdätään usein kansallisesti yhdenmukaisiin ratkaisuihin. Moni sote-uudistusta edeltävä yhteistyöhanke on osoittautunut tärkeäksi pohjaksi sote-uudistuksen tavoitteita ajatellen. Näitä ovat esimerkiksi sairaanhoidopiirien yhteinen UNA-hanke uusien asiakas- ja potilastietojärjestelmien uudistamiseksi. Joulukuussa 2017 sairaanhoidopiirit ovat perustaneet APTJ-hankintoja varten yhtiön, johon valtioneuvoston perustama Sotedigi-yhtiö tulee osaomistajaksi. Tällä järjestelyllä tullaan hankkimaan kaikkien maakuntien käyttöön yhteinen potilas- ja asiakastiedon integraatioalusta. Yliopistosairaanhoidopiirien yhteishanke sähköisten terveysneuvonta- ja erikoissairaanhoidon palvelujen kehittämiseksi (Virtuaalisairaala) siirtyy ensi vuonna myös Sotedigin ohjaamaksi mutta sairaanhoidopiirien toteuttamaksi kehitystyöksi.

Sote-muutosjohtajan esitys:

Sairaanhoidopiirin edustaja esittelee sairaanhoidopiirien yhteisen valmistelun.

Linjaus:

Hallintojohtaja Jari-Pekka Tuominen kertoi, että sairaanhoidopiireillä ei ole omaa, piirien yhteistä valmistelurakennetta uudistukseen varauduttaessa vaan epävirallista keskustelua valmisteltavista asioista käydään erilaisissa yhteisissä verkostoissa.

Tuominen kertoi, että hän on mukana valtiovarainministeriön koolle kutsumassa työryhmässä, jossa laaditaan uudistukseen liittyen hallinnon tiekarttaa. Tämän lisäksi hän toimii Kuntaliiton hallintosääntöverkostossa, jossa laaditaan pohjamalliehdotuksia tulevien maakuntien hallintosäännöksi. Alueen toisena edustajana Kuntaliiton työryhmässä toimii hallintojohtaja Nina-Mari Turpela Varsinais-Suomen liitosta. Päätettiin, että kunnat ja kuntayhtymät toimittavat Jari-Pekka Tuomiselle tiedon niistä henkilöistä, joiden katsotaan voivan olla erityisen hyvänä tukena uuden organisaation hallintosäännön valmistelussa.

Käydyn keskustelun pohjalta päätettiin, että sote-johtajakokouksessa edustettuna olevat organisaatiot ilmoittavat Mikko Pakariselle (mikko.pakarinen at varsinais-suomi.fi) tiedon valtakunnallisten valmisteluryhmien työskentelyyn osallistuvasta henkilöstöstään.

8. UNA-hankkeen tilannekatsaus

Esittely:

UNA on valtakunnallinen julkisten sosiaali- ja terveystalvvelujen yhteistyöhanke, jonka avulla sote-tietojärjestelmien ekosysteemiä uudistetaan vaiheittain. Lähtökohtana on hallittu ja vaiheistettu etenemispolku tulevaisuuden hyvinvointipalvelujen tuottamisessa tarvittavan asiakaslähtöisen sote-tietojärjestelmien kokonaisuuden luomiseksi. Yhdessä kansallisten Kanta-palveluihin pohjaavien ratkaisujen kanssa UNA muodostaa kansallisen sote-tietojärjestelmäekosysteemin ytimen.

UNA -hankkeessa ovat mukana kaikki Manner-Suomen sairaanhoitopiirit/soteyhtymät.

Tietohallintojohtaja Yrjö Koivusalo Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiristä esittelee UNA-hankkeen tilannekatsauksen.

Sote-muutosjohtajan esitys:

Merkitään tilannekatsaus tiedoksi.

Linjaus:

Muistion liitteenä 2 on tietohallintojohtaja Yrjö Koivusalon esitys UNA-hankkeen valmistelutilanteesta.

Merkittiin tilannekatsaus tiedoksi.

9. ICT-järjestelmien migraatiosuunnitelma

Esittely:

Maakunnan tietohallintojohtaja Tapio Järvenpää esittelee sote-ict-järjestelmien kehitys- ja muutossuunnitelman nykytilan ja esittää ensimmäiset tehtäväkokonaisuudet kunnille suunniteltavaksi ja toteutettavaksi yhdessä maakunnan valmisteluorganisaation kanssa.

Sote-muutosjohtajan esitys:

Esitetään johtaville viranhaltijoille, että Varsinais-Suomessa käynnistetään asiakas- ja potilastietojärjestelmien konsolidointi portaittain migraatiosuunnitelman mukaisesti.

Linjaus:

Muistion liitteenä 3 on Varsinais-Suomen SOTE-ICT –migraatiosuunnitelma. Muistion liitteenä 4 on esitys migraation ensimmäisenä vaiheena toteutettavaksi esitettävästä sote-toimipisteiden verkkojen yhteen kokoamisesta.

Päätettiin esittää johtavien viranhaltijoiden kokoukselle, että asiakas- ja potilastietojärjestelmien konsolidoinnissa edetään portaittain migraatiosuunnitelmassa yksityiskohtaisemmin kuvattavalla tavalla.

Riitta Liuksa, Petri Virolainen sekä Jari-Pekka Tuominen poistuivat kokouksesta asian käsittelyn aikana kello 13.45. Kokouksen puheenjohtajana Liuksan poistumisen jälkeen toimi muutosjohtaja Antti Parpo.

Tapio Järvenpää poistui kokouksesta asian käsittelyn päätyttyä kello 13.50.

10. Varsinais-Suomen sote-uudistuksen valmistelulupaukset

Esittely:

Sote-uudistuksessa palvelujen järjestäjällä on vastuu laatia maakunnalle palvelustrategia ja palvelulupaus. Palvelustrategia- ja palvelulupauspäätöksen tekee tuleva maakunta, jota ei ole vielä perustettu.

Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa on saavutettu tulevan maakunnan organisaation luonnostelun vaihe. Tulevalla organisaatiomallilla on mm. vaikutusta siihen, millaiseksi sote-palvelujen demokraattinen ohjaus muodostuu ja mikä on palvelujen järjestäjän ja tuottajan suhde toisiinsa.

Valmistelussa otetaan lähiaikoina kantaa merkittäviin asioihin. Varsinais-Suomessa on perusteltua asettaa jo ennakkoon sote-valmistelulle tavoitteellisia valmistelulupauksia, joilla ohjataan sote-uudistuksen jatkovalmistelua.

Varsinais-Suomen sote-uudistuksen valmistelulupauksiksi esitetään seuraavia asioita:

1. Sote-palveluissa varmistetaan demokraattinen ohjaus

2. Sote-palvelut ovat asiakaslähtöisiä ja palveluihin pääsee tarpeen mukaan viivytyksettä
3. Julkisesti rahoitetut palvelut ovat kustannustehokkaita ja palvelut tuottavat hyvinvointi- ja terveyshyötyjä
4. Sote-palveluissa vahvistetaan peruspalveluita ja vaikuttavia ennaltaehkäiseviä palveluita
5. Vaativia palveluita tuodaan perustasolle lähemmäs asiakkaita, pl. keskitettävät palvelut
6. Sote-palveluissa otetaan käyttöön palvelun tuloksellisuutta ja kustannuksia alentavia helppokäyttöisiä yhdenmukaisia sähköisiä asiakaspalveluita
7. Sote-palveluissa järjestäjän asema on vahva ja järjestäjälle luodaan aito tuotannon ohjausmahdollisuus
8. Palveluohjauksen viimesijainen kokonaisvastuu on palvelujen järjestäjällä ja asiakkaille tarjotaan eri tavoin tuotettua palveluohjausta
9. Julkisesti rahoitetut palvelut perustuvat avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen
10. Julkisesti rahoitettu palvelutuotanto perustuu saumattomiin palveluketjuihin

Sote-muutosjohtajan esitys:

Sote-johtajakokous kannanottonsa esitykseen sote-valmistelulupauksista

Linjaus:

Sote-johtajakokous ei puolla sote-valmistelulupausten hyväksymistä.

11. Muut asiat

Merkittiin tiedoksi, että sote-palvelut ja integraatio –työryhmän kokouksessa 15.1.2017 päätetyn mukaisesti pyydetään kunnilta ja kuntayhtymiltä esityksiä päihde- ja mielenterveystyön valmisteluryhmän jäseniksi. Perustason edustajia työryhmään tullaan nimeämään 4-5. Tämän lisäksi Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri nimeää työryhmään 4-5 psykiatrian toimialueen edustajaa. Ryhmän kokoonkutsuja on toimialuejohtaja Jesper Ekelund VSSHP:stä.

12. Kokouksen päättäminen

Kokouksen puheenjohtaja päätti kokouksen kello 14.03.

Muistion laati

Pasi Oksanen
suunnittelukoordinaattori